

A Fővárosi Ítéltábla a **felperes jogi képviselője (felperes jogi képviselőjének címe)** által képviselt I.rendű felperes neve **I. rendű felperes címe** I. rendű és II.rendű felperes neve (**II. rendű felperes címe**) II. rendű felperesnek a **alperes jogi képviselője (alperes jogi képviselőjének címe)** által képviselt **alperes** (alperes címe) alperes ellen szerződés érvénytelensége iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. november 28. napján kelt 40.P.22.188/2019/13. számú ítélete ellen a felperes részéről 14. és 16. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy együttesen fizessenek meg az alperes részére 15 napon belül 300.000 (háromszázezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, valamint az állam javára külön felhívásra 602.300 (hatszázkétezer-háromszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperesek mint adósok és az alperes mint hitelező 2008. január 24. napján devizaalapú svájci frank elszámolású ingatlan fedezet mellett nyújtott személyi hitelhez elnevezésű szerződést kötött. A kölcsön összege 10.020.000 forintnak megfelelő svájci frank volt, a kölcsön folyósítására forintban került sor. A felperesek 2018. március 29. napján történő végtörlesztésével a szerződés megszűnt.
- [2] A felperesek módosított keresetükben annak megállapítását kérték, hogy a kölcsönszerződés 4. pontja érvénytelen, a bíróság az érvénytelen szerződést nyilvánítsa érvényessé azzal, hogy kötelezze az alperest 7.528.688 forint megfizetésére 2018. március 29. napjától számított törvényes kamatával együtt. Kérelmük indokául arra hivatkoztak, hogy a támadott pontba foglalt, árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás nem felel meg az érthetőség követelményének, ezáltal az tisztességtelen. A szerződés aláírásakor a rájuk háruló kiemelkedően magas kockázatot nem értették meg, mivel a tájékoztatás nem volt világos és érthető. Kereseti kérelmük jogcímeiként a Ptk. 209. § (1) és (2) bekezdését jelölték meg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte tekintettel arra, hogy a támadott szerződési feltétel világos és

érthető, az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatása megfelel mind a hazai, mind az uniós szabályoknak.

- [3] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította és döntött a perköltség viselése tárgyában is. A szerződés 4. pontjának vizsgálata során arra a következtésre jutott, hogy a tájékoztatás megfelel az érthetőség, világosság kritériumának: a felperesek kijelentették, hogy az alperes felvilágosította őket a jelentős árfolyamkockázat lehetőségéről, ha az árfolyam jelentősen változik és a kölcsön fedezete nem devizaforrás. A felperesek nyilatkoztak, hogy a tájékoztatást megértették és ennek tudatában is igénybe kívánják venni a kölcsönt és igénylik a devizanyilvántartást.

Az elsőfokú bíróság kiemelte: a teljes bizonyító erejű okiratba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozatban az alperes írásban részletes, egyértelmű és félre nem érthető tájékoztatást adott arról, hogy a szerződéses konstrukció milyen jellegű és mértékű kockázatot jelent a felperesek számára; a nyilatkozat megszövegezése megtévesztőnek nem minősül. A bíróság vizsgálta az alperes által 2008-ban kiadott reklámanyagot az ingatlanfedezet mellett nyújtott hitelekéről, azonban az érdemi információt a konstrukció vonatkozásában nem tartalmazott. A szerződés, illetve az egymással összefüggő szerződéscsomag tartalmából arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a felperesek számára teljes körű részletes magyarázatot adott a konstrukcióról, különös tekintettel az abban rejlő felperesekre háruló kockázatról, továbbá a kockázat mibenlétét, annak kialakulása valószínűségének a lehetőségét is feltárta.

- [4] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek éltek fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását, a kereseti kérelmükkel egyező döntés meghozatalát kérték az alperes perköltségben történő marasztalása mellett. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem terjed ki valamennyi általuk előterjesztett, az érvénytelenség ténybeli alapjául szolgáló hivatkozásukra, így a treasury tájékoztatóra, az alperes honlapjának tartalmára sem. Nem bírálta el azon hivatkozásukat sem, melyek a szerződésben szereplő, később a DH törvények által tisztességtelennek nyilvánított, illetve annak vélelmezett szerződéses kikötések kumulatív hatását érintik. E körben utaltak az Európai Unió Bírósága C-51/17. számú ítélet rendelkező részének 4. pontjában, valamint az indokolás 79-83. pontjában foglaltakra. A hivatkozott tisztességtelen szerződési feltételek kumulatív hatása folytán nem tudtak számolni a kölcsön teljes költségével, ugyanis az árfolyamrés mértékét nem ismerték, valamint a hiteldíj elemek változásainak a változás törlesztőrészletre történő hatásait nem tudták felmérni.

- [5] Figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság a Bíróság C-186/16. számú ítéletének 3. pontját is. Kiemelték, hogy az alperes által kiadott treasury tájékoztató tartalma bizonyította, hogy a tájékoztatás nem fedte a bank ismereteit, így az alperes nem tartotta tiszteletben a jóhiszeműség követelményét, ezáltal a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben jelentős egyenlőtlenséget idézett elő a fogyasztók kárára. E tájékoztató, valamint az alperes honlapjának tartalma alapján kitűnik, hogy az alperes részletesen ismerte a devizapiac működését: azokat a körülményeket és folyamatokat, melyek a devizapiacon az árat meghatározzák, befolyásolják. Az alperes ismerte annak módszerét - és ilyen jellegű szolgáltatást is nyújtott -, hogy az árfolyamkockázat hatását kezelje. Szerintük az alperes akkor járt volna el jóhiszeműen, ha valamennyi, az árfolyam ingadozással kapcsolatos szakértelmét a fogyasztókkal megosztotta volna. Az alperesi rosszhiszeműséget bizonyítja, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozat sem tartalmaz minden kockázatot. A bíróságnak a treasury tájékoztató tartalmát érdemben vizsgálni kellett volna. E tájékoztató a spekulatív ügyletekre vonatkozik, azonban az alperes ugyanilyen részletességgel bemutathatta volna a kölcsönszerződést érintő kockázatokat is. Kifogásolták, hogy az alperes a nem fogyasztónak minősülő jogi személyekkel kötött szerződések vonatkozásában a tájékoztatóban

foglalt részletes magyarázatot adott, szemben a fogyasztóval kötött szerződésekkel.

A felperesek kifogásolták azt is, hogy a tájékoztatás nem előzte meg kellő időben a szerződéskötést. A 41/1997. (III. 5.) Korm. rendelet (Thm. rendelet) 12. § a) pontja előírja, hogy a pénzügyi intézménynek biztosítania kell, hogy ügyfele a szerződés aláírása előtt megismerhesse a hitelszerződés tervezetét. E jogszabály nem tartalmazza, hogy mennyivel kell a szerződéstervezetet az aláírás előtt megismerni, azonban a 2009. december 30-án kihirdetett 2009. évi CLXVII. törvény 13. § (1) bekezdése szerint a fogyasztónak legalább három napot kell biztosítani a leendő tervezet áttanulmányozására. A felperesek összehasonlító jogértelmezéssel arra a következtetésre jutottak, hogy a perbeli esetben nem volt megfelelő, hogy csupán a szerződés aláírása előtt ismerték meg az aláírandó dokumentumokat. Hivatkoztak a Bíróság C-51/17. számú ítéletének 76. pontjára is. Álláspontjuk szerint mivel nem állt rendelkezésre elegendő idő az okiratok tényleges áttanulmányozására, ez önmagában megalapozza a keresettel érintett szerződéses kikötés tisztességtelenségét, irreleváns, hogy a kikötések világosak és érthetőek-e vagy sem. Az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy kellő idő állt az okiratok megismerésére, azonban állítását bizonyítani nem tudta, így a bizonyítatlanságból fakadó következményeket neki kell viselnie. Az alperes megszegte a Ptk. 205. § (3) bekezdésében foglalt együttműködési kötelezettségét is, ugyanis az árfolyamkockázat a szerződés fő tárgyát képezi, így erről tájékoztatást kellett volna adnia.

Hivatkoztak arra, hogy a szerződésnek meg kell felelni az átláthatóság követelményének is.

Fellebbezésükben azt is állították, hogy a szerződés és a kockázatteltérő nyilatkozat sem alkalmas a kockázatok bemutatására, ugyanis az abban rejlő információk elégtelenek a kockázat bemutatásához. A kockázatteltérő nyilatkozat nem rendelkezik valamennyi, szerződést érintő kockázatról. Hivatkoztak a Fővárosi Ítélet tábla 20.Gf.40.361/2019/5/I. számú közbenső ítéletében foglaltakra.

- [6] A felperesek a 2020. május 4-én kelt beadványukban fellebbezésüket kiegészítették a Bíróság C-679/18. számú ítéletére, valamint a BH2019. 300. számú jogesetre tekintettel. Álláspontjuk szerint a szerződés szöveges tartalma csak a szerződési céllal és akarattal összhangban értelmezhető. A deviza kölcsön célja a forintHITELEKNÉL olcsóbb pénzforrás biztosítása volt, ezért a banknak a futamidő alatt általa stabilan törleszhető kölcsönt kellett volna biztosítania. Amennyiben az ítélet tábla nem osztja ezen álláspontot, előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését indítványozták a Bíróságnál annak tisztázása végett, hogy a 93/13. EGK rendelet 6. és 7. cikkének rendelkezéseit úgy kell-e értelmezni, hogy a banknak az árfolyam és kamatkockázat tekintetében a kölcsönt felvevőt tájékoztatnia kell arról, hogy a bank által nyújtott devizaalapú szolgáltatás alkalmas-e a kölcsönt felvenni szándékozó, a bank által is ismert gazdasági céljainak megvalósítására, mivel ebben az esetben tudja reálisan felmérni a fogyasztó az árfolyam és kamat kockázatának a gazdasági helyzetére való hatásait.

Megítélése szerint a Bíróság C-679/18. számú ítéletének, a 2008/48. EK irányelv 8. és 23. cikkének és a 9/2006. (XI. 7.) PSZAF ajánlás III/1., 2. pontjának megfelelően nem mellőzhető az alperesi hitelbírálat vizsgálata sem. Ennek eredményét pedig a 2/2014. PJE III/1. pont utolsó előtti bekezdésébe foglalt téves tájékoztatás miatt a szerződés érvénytelensége tekintetében kell figyelembe venni. Egy megfelelően elvégzett hitelbírálat azon megállapítása, hogy hitelképes, téves tájékoztatásnak minősül a deviza alapú kölcsön tényleges kockázata vonatkozásában. Hangsúlyozták, hogy egy forint kölcsönnél olcsóbb kölcsönt kívántak felvenni, azonban az alperesi szolgáltatás nem felelt meg a Ptk. 277. § (1) bekezdés a)-c) pontjában írtaknak. Amennyiben az alperes tévedett abban, hogy a devizaalapú kölcsön alkalmas a kölcsön általa feltárt céljára (a forintkölcsönnél olcsóbb, illetve nagy értékű dolog tulajdonjogának végleges megszerzésére alkalmas kölcsön kerüljön részére biztosításra), az az alperes terhére esik. Az, hogy az alperes nem láthatta előre az árfolyamváltozás mértékét és irányát, nem mentesíti az alkalmatlan szolgáltatás nyújtása miatti felelősség alól. Hivatkoztak a Bankszövetség 2006. januárjában kiadott

állásfoglalására, miszerint a fogyasztók joggal feltételezhatték, hogy a devizaalapú szolgáltatáson keresztül a devizaalapú kölcsönök a futamidő végéig olcsóbbak és alacsonyabb törlesztőrésztűek lesznek a forintkölcsönénél. E tájékoztatás alapján pedig joggal feltételezhatték, hogy a futamidő alatt nem fog megélhetési gondot előidézni, akár 80-100%-os törlesztőrészlet emelkedést okozó árfolyam- és kamatváltozás bekövetkezni, és törlesztési terheik emiatt nem változnak meg. Álláspontjuk szerint a hitelbírálat során az alperesnek vizsgálni kellett azt is, hogy képes lesz-e törleszteni egy általa is ismert objektív kockázat bekövetkezése esetén a megemelkedő törlesztőrésztűket. Az alperesi reklámokból, bankszövetségi tájékoztatóból, a hitelbírálat során figyelembe vett kockázatokból az volt megállapítható, hogy a deviza kölcsön objektív kockázatainak bekövetkezése 10-20 éves futamidejű kölcsönök futamideje alatt is kizárt. Szerintük olyan mértékig terheli őket az árfolyam- és kamatkockázatból eredő felelősség, amilyen kockázatot az alperes figyelembe vett a hitelbírálatkor. Az alperes téves tájékoztatást adott, így a kölcsönszerződés a Ptk. 209/A. §-a és a 93/13. EKG irányelv alapján semmis. Az árfolyamkockázat áthárítására irányuló, illetve az egyoldalú szerződésmódosítást lehetővé tevő szerződési rendelkezés és a közvetlen végrehajtást lehetővé tevő kötelező közjegyzői okiratba foglalást előíró alperesi rendelkezés az esetleges alperesi szerződésszegésből eredő felelősség kizárására irányuló szerződési rendelkezésnek minősíthető, ezért az a 18/1999. (II. 15.) Korm. rendelet (továbbiakban: R.) 2. § h) pontja alapján tisztességtelen és a Ptk. 209/A. § alapján semmis. Mindezt a magyar bíróságnak figyelembe kell vennie [Bíróság C-118/17., C-51/17. számú ítélete, 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény]. Utaltak arra, hogy a környező országokban az adósok mindenütt megnyerték a bankokkal szemben a devizaalapú szerződésekkel kapcsolatos pereket. A bankoknak tudomása volt arról, hogy a kölcsönfajta alkalmatlan arra, hogy a fogyasztók 5-20 éves futamidejű kölcsönt vegyenek fel, e körben utalt az ausztrál Westpack ügyre. Hivatkoztak továbbá a szerződéskötést követően a médiában megjelent devizaalapú hitelezéssel kapcsolatos számos cikke is.

Előadták, hogy az alperesi ügyintéző úgy találta, hogy az ő gazdasági céljuknak mind a forint, mind a devizaalapú kölcsön megfelel, azonban az utóbbi részlete lényegesen alacsonyabb volt, mint a forintkölcsöné. Az alperes a jövedelmi viszonyaik feltárását követően is alkalmasnak találta a szerződési céljuk megvalósítására a devizaalapú terméket, azonban utóbb kiderült, hogy az objektív kockázat miatt a kölcsön alkalmatlan a Ptk. 277. § (1) bekezdés a)-c) pontjában foglalt szerződési cél megvalósítására.

A felperesek - utalva a BH2019. 300. számú jogesetre - kiemelték, hogy a szerződés megtámadása iránti kifogás csak és kizárólag alperesi pozícióban érvényesíthető a közvetlen végrehajtást kérő ellen, még egy végrehajtás megszüntetési perben is. Ha a Ptk. 308/C. §-a tekintetében is alkalmazásra kerül ezen jogelv, akkor az alperes esetleges szerződésszegéséből eredő igényüket nem tudják érvényesíteni. A kölcsönszerződés közokiratba foglalásra került, így az alperes a Vht. 23/C. §-a alapján bármikor kérheti a kölcsöntartozás vonatkozásában a közvetlen végrehajtás elrendelését, peres eljárást nem kell indítania. A közjegyzőnek pedig csupán a Vht. 23/C. §-ában foglalt feltételek fennállását kell vizsgálnia, ezért az alperesi szerződésszegésből eredően igényt érvényesíteni nem tudnak. Kérték, hogy a bíróság kezdeményezzen előzetes döntéshozatali eljárást a Bíróságnál az alábbi kérdésben: a 93/13 EKG irányelv mellékletének 1.b) és 1.q) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy tisztességtelen az a szerződési rendelkezés, amely kötelezően előírja a kölcsönszerződésnek közokiratba való foglalását és ezáltal megakadályozza, illetve korlátozza a fogyasztót abban, hogy a devizaalapú szolgáltatás megszegéséből eredő szerződésszegési igényét perben érvényesítse, illetve ilyen igény érvényesítésére pert indítson annak ellenére, hogy ezt a közokiratba nem foglalt szerződések esetén a szolgáltató által kényszerűségből megindított perben megteheti? Álláspontjuk szerint a fellebbezés kiegészítésében foglaltakat az elsőfokú bíróságnak hivatalból kellett volna vizsgálnia, így az ítélet e tekintetben is jogsabálysértő.

[7] A felperesek a 2020. június 4-én érkezett beadványukban hivatkoztak a Bíróság C-81/19. számú

ügyben keletkezett főtanácsnoki véleményre is. Hangsúlyozták, hogy a tájékoztatási kötelezettség a Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdése és a 93/13. EKG irányelv alapján a devizaalapú főszolgáltatás tekintetében akkor megfelelő, ha az kielégíti a Bíróság C-51/17., C-118/17., C-679/18. számú ítéletében foglaltakat, a C-81/19. ügy főtanácsnoki véleményének 54. pontjában, valamint a 9/2006. (XI. 7.) PSZÁF ajánlás III.1., 2. pontjában írtakat, így tájékoztatást kellett volna az alperesnek adni a szerződés megkötésekor az általa ismert olyan tényekről, amelyek befolyásolhatták a kockázatviselést, illetve a szerződésszerű teljesítésre való képességét. Ismernie kellett az alperesnek a kamatkvalitás elvét, az ezzel kapcsolatos 2004. októberi BÉT jelentést, amely alapján prognosztizálható volt a 2014. évi 256. CHF/HUF árfolyam, így fel kellett volna hívnia a figyelmüket arra, hogy a törlesztőrészlet akár két-háromszorosára emelkedhet a futamidő alatt. Erről tájékoztatást nem kaptak, a hitelbírálat során ezen körülményt az alperes nem vette figyelembe, így a jogkövetkezmények őt terhelik. Amennyiben - figyelemmel a 6/2013. PJE határozatra - az alperes nem láthatta a bekövetkező árfolyamváltozás mértékét és irányát, akkor fel kellett volna hívnia őket arra, hogy esetleg nem lesznek képesek eleget tenni pénzügyi kötelezettségeiknek, vagy akár megélhetésük is veszélybe kerülhet. Utaltak arra, hogy a Bankszövetség 2006. januári és a 2008. februári tájékoztatása, valamint a bankvezetők folyamatos nyilatkozatai alapján alappal gondolhatták, hogy az árfolyam- és kamatkockázat nem valós, illetve korlátozott, ugyanis arról adtak tájékoztatást, hogy jelentős árfolyam-emelkedés esetén is maximum 5-6%-kal növekedhetnek az adósok terhei, így alappal feltételezhették, hogy terheik ezen mértéket nem fogják meghaladni. Sérelmezték továbbá, hogy az alperes a hitelbírálat során az általa ismert kockázatokat nem vette figyelembe, így tévesen tájékoztatta őket arról, hogy a futamidő alatt képesek lesznek a felvételtől jövedelmi viszonyaikat figyelembe véve törleszteni a kölcsöntartozást. Azonban a Bíróság C-81/19. számú ügy főtanácsnoki vélemény 54. pontjában és a PSZÁF ajánlás III. 14. pontjában foglaltak szerinti tájékoztatást nem kaptak, így a 2/2014. PJE III/1. pont utolsó előtti bekezdése alkalmazandó. A kockázatfeltáró nyilatkozat maga is megjelöli, hogy az csupán tájékoztató jellegű, nem tartalmaz valamennyi kockázatot, így a kockázatfeltárás csupán részleges, ezért a tájékoztatás e tekintetben tisztességtelen és a kölcsönszerződés semmis.

- [8] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Előadta, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező része és indokolása a kereseti kérelemre vonatkozó tények és az irányadó jogszabályok tekintetében is megalapozott. Hivatkozott arra, hogy a felperesek három alkalommal terjesztettek elő a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 146/A. § (6) bekezdésébe ütköző keresetmódosítást, így a 40.P.23.971/2014/4. számú jegyzőkönyvben, a 2016. október 7-én kelt felperesi beadványban, a 40.P.23.560/2016./14. számú jegyzőkönyvben és a 2019. szeptember 24-én kelt beadványban. A kifogásolt szerződési feltételek nem ütköznek a Ptk. 209. § (1) bekezdésébe, továbbá megfelelnek a Ptk. 209. § (4) bekezdésébe foglalt, a 93/13. EKG irányelv 5. cikke alapján bevezetett érthetőség és világosság követelményének. Utalt a 2/2014. PJE határozatra, miszerint a felpereseknek kell bizonyítani a nem megfelelő tájékoztatás tényét, továbbá azt, hogy ennek következtében az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezés nem volt világos és érthető. Állította, hogy eleget tett a 6/2013. PJE határozat rendelkező rész 3. pontjában meghatározott tájékoztatási kötelezettségének, a felperesek a figyelemfelhívást mind a kölcsönszerződés 4. pont második bekezdésében, mind a kockázatfeltáró nyilatkozatban tudomásul vették, ennek ismeretében kötötték meg a szerződést. Maga a kockázatfeltáró nyilatkozat is kimondta, hogy nem tartalmazza valamennyi, a szerződést érintő kockázatot, ugyanis annak tárgya az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás volt. A támadott rendelkezés és a kockázatfeltáró nyilatkozat világos és érthető volt, így az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződéses rendelkezések a 2/2014. PJE határozat értelmében nem vizsgálhatók. Tájékoztatási kötelezettsége nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás irányára, előre nem látható mértékére, a kockázat reális voltára, valószínűségére (6/2013. PJE határozat). A felperesek a

tájékoztatás alapján nem gondolhatták megalapozottan, hogy az árfolyamkockázat nem valós vagy őket csak korlátozott mértékben terheli.

A felperesek kellő időben tájékoztatást kaptak, melyet a kockázatfeltáró nyilatkozat is tartalmaz. A 4. pont 2. bekezdés szövegezése is a kellő időben történő tájékoztatás tényét bizonyítja.

Megjegyezte, hogy az elsőfokú eljárásban a felperesek személyesen olyan nyilatkozatot tettek, hogy szerződéstervezetet nem kaptak, nem kértek. Tévesen hivatkoztak a felperesek arra is, hogy összehasonlító jogelemzéssel találják alkalmazhatónak a szerződéskötést követően hatályba lépett 2009. évi CLXII. törvényt.

Utalt az ÁSZF I.10.5. pontjára, miszerint a devizában nyilvántartott tartozást a felperesnek jogában állt egyoldalú nyilatkozattal forintban nyilvántartott tartozássá változtatni. E szerződési feltétel biztosította számukra az árfolyamkockázat korlátozását, kizárását, illetve ezen kikötéssel teljesítette a felperesek által is hivatkozott, a szerződéskötés után évekkel később megalkotott 2014/17/EU irányelv elvárását is.

A Kúra Konzultatív Testületének 2018. októberi és 2019. április 10-i üléséről készült Emlékeztető szerint a felperes által felhívott Bírósági ítéletekkel kapcsolatban a Kúria fenntartotta és megerősítette a jogegységi határozataiban kifejtett jogértelmezését.

Előadta azt is, hogy az egyoldalú kamatemeléssel, illetve árfolyamrésszel kapcsolatos szempontokat a DH1 és DH2 törvény rendezte. A honlapján közzétett tartalomnak és a **kézikönyv**-nek nincs relevanciája, ugyanis ezek a leírások a vállalatoknak nyújtott alperesi treasury szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, a perbeli jogviszony pedig magánszemélyenek nyújtott devizaalapú kölcsönszerződés volt a forintosítást megelőzően. A honlapján a kézikönyv két példánya került közzétételre a kölcsönszerződés megkötését követően (2009. szeptember, 2013. május), így a szerződéskötés időpontjára vonatkozóan vizsgálat tárgyát nem képezheti. Kiemelte, hogy a hivatkozott reklámanyag nem tartozik a szerződési feltételekhez. A felperesek által felhívott EU Bizottság 2019/C/323/04. számú közleménye nem szolgálhat a nemzeti bíróságok ítélkezésének alapjául, figyelemmel a közlemény „bevezetés” fejezetének az ellenkérelemben idézett szövegére.

- [9] Az alperes a 2020. május 13-án kelt beadványában fellebbezési ellenkérelmét kiegészítette: megítélése szerint a fellebbezés kiegészítésében hivatkozott jogi és ténybeli hivatkozások alaptalanok. A PSZÁF Felügyeleti Tanácsának 9/2006. (XI. 7.) számú ajánlása IV. záró rendelkezésének (1) bekezdése alapján az ajánlás az 1999. évi CXXIV. törvény 9/C. § (1) bekezdés c) pontja szerinti jogi eszköz, amellyel egyezően rendelkezett a szerződéskötés időpontjában hatályos 2007. évi CXXXV. törvény 12. § (1) bekezdés d) pontja is.

Továbbra is állította, hogy a Hpt. 203. § (6)-(7) bekezdésében, a 205. § (3) bekezdésében foglalt tájékoztatási és együttműködési kötelezettségének eleget tett, a szerződés célja és tartalma is egyértelműen megállapítható a szerződés szövegéből a Ptk. 207. § (2) bekezdésével egyezően. A Ptk. 277. § (1) bekezdés a) és c) pontjának megfelelően a szerződés teljesíthető, a felperes azt végtörlesztéssel teljesítette, a b) pontban foglaltak azonban nem vonatkoztathatóak a kölcsönszerződés teljesítésére.

A perbeli szerződés jogszabályba, a tanács irányelvébe nem ütközik, továbbá hazai vagy uniós bírósági döntésekbe sem. Mivel a Kúria jogegységi határozataiban és döntéseiben elemezte a devizaalapú kölcsönszerződésekkel kapcsolatos jogértelmezési kérdéseket, így szükségtelen a felperes által indítványozott előzetes döntéshozatali eljárások kezdeményezése. A szerződésnek nincs olyan rendelkezése, amely sértené a R. 1. § (1) bekezdés i) pontját, 2. § h) pontját vagy a 93/13. EGK irányelv melléklete 1.b) és q) pontját.

A felperesek által hivatkozott média hírek, cikkek, közlemények, tanulmányok bizonyítási eszközként nem értékelhetők.

- [10] Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[11] A fellebbezés nem alapos.

[12] A Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 155/A. § (2) bekezdése értelmében az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére a per tárgyalásának felfüggesztése mellett kerülhet sor, ezért a felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére is irányuló fellebbezési kérelmére tekintettel az ítélőtábla először azt vizsgálta, hogy előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése indokolt-e.

A felperesek fellebbezésükben két kérdésben is előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését kérték. A Bíróság hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára a szerződések értelmezése és az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése tekintetében. Ha egy tagállam bírósága előtt ilyen kérdés merül fel, és ezt a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükség van a kérdés eldöntésére, kérheti a Bíróságot, hogy hozzon ebben a kérdésben döntést [EUMSZ 267. cikk első és második albekezdés].

Az ítélőtábla álláspontja szerint a perbeli jogvita elbírálásához nem szükséges uniós jogi norma értelmezését kérni a Bíróságtól.

E jogvitában nem az a releváns kérdés, hogy az alperes által nyújtott devizaalapú szolgáltatás alkalmas-e a hitelt igénylő személynek a bank által is ismert gazdasági céljainak megvalósítására, hanem az, hogy a devizaalapú szerződésben rejlő árfolyamkockázat veszélyéről a fogyasztó megfelelő tájékoztatást kapott-e. Az utóbbi tekintetében a Bíróság több döntést hozott és iránymutatást adott arra nézve, hogy a tájékoztatónak mit kell tartalmaznia ahhoz, hogy az átlagfogyasztó értékelni tudja az árfolyamváltozásnak a gazdasági helyzetére gyakorolható hatását. A fogyasztót mindenképp tájékoztatni kellett arról, hogy a felperesek által választott deviza árfolyama korlátlan mértékben változhat, akár kedvezőtlen irányban is, ezáltal korlátlanul emelkedhet a devizában nyilvántartott tőketartozás, valamint a törlesztőrészlet is. Nem kellett arról tájékoztatást adni, hogy a gazdasági célja megvalósítására alkalmas-e az általa választott konstrukció. A szerződéskötés időszakában a felperesek több devizanemben vehettek fel hitelt, maguk is előadták, hogy az alperes forinthitelt is ajánlott nekik, azonban a kedvezőbb törlesztőrészletekre figyelemmel a devizaalapú hitelt választották. Ez a felperesek saját üzleti döntése volt, hiszen mindegyik konstrukció megfelelt a gazdasági céljaik megvalósításának.

A Kúria a BH2020. 42. számú határozatában rámutatott arra, hogy nincs helye előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének akkor sem, ha a felmerülő jogkérdés az ügy elbírálása szempontjából nem releváns (C-283/81. ítélet), vagyis abban az esetben, ha a kérdésre adott válasz - bármi legyen is az - nem befolyásolhatná érdemben a jogvita kimenetelét.

A kölcsönszerződés közjegyzői okiratba foglalásával kapcsolatos előzetes döntéshozatali kérelem sem teljesíthető. A jelzálog-hitelintézetről és a jelzáloglevélről szóló 1997. évi XXX. törvény 6. §-a alapján a jelzálog-hitelintézet által kötött jelzáloghitel szerződést közjegyzői okiratba kell foglalni az a) és b) pontban írt kivételektől eltekintve. A perbeli szerződés e jogszabályhely, nem pedig a szerződő felek megállapodása alapján került közjegyzői okiratba foglalásra. A kölcsönszerződés ilyen megállapodást nem tartalmaz, azonban egyébként sem állapítható meg a jogszabály előírásának megfelelő rendelkezés tisztességtelensége a Ptk. 209. § (6) bekezdése alapján.

Ezért az ítélőtábla a felperesek előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló mindkét kérelmét a Pp. 155/A. § (2) bekezdése alkalmazásával elutasította.

[13] Az ítélőtábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki:

A szerződéskötés napján a felperesek kockázatfeltáró nyilatkozatot is aláírtak, melyben kijelentették, hogy tudomásuk van arról, hogy a devizaalapú ingatlanfedezetű személyi hitel konstrukció során felmerül a forint/svájci frank árfolyammozgásokból adódóan a veszteség

kockázata. Tájékoztatást kaptak arról, hogy e konstrukció ki van téve a devizaárfolyamok piaci mozgásának, az általuk kötött szerződés futamideje alatt a forint/svájci frank árfolyam kedvezőtlen (azaz a folyósítás napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül) változása esetén a svájci frankban megállapított törlesztőrészek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet és ezzel az árfolyamváltozásoknak ki nem tett forintalapú hitelekhez képest fokozott kockázatot vállalnak. Kijelentették azt is, hogy tudomással bírnak arról, hogy a svájci frankban fennálló aktuális kölcsöntartozás forintban számított összegének és a kölcsön biztosítékaul szolgáló ingatlan forintban megállapított fedezeti értékének aránya a forint/svájci frank árfolyam kedvezőtlen változása esetén a bank konstrukcióra vonatkozó hirdetményében előírt hitel/fedezetarányt meghaladhatja. Tudomásul vették, hogy ebben az esetben a bank további biztosítékokat követelhet, illetve a kölcsönt forint alapú kölcsönné konvertálhatja a hitel/fedezeti arány további romlásának elkerülése érdekében. E nyilatkozat csak figyelemfelkeltő és a konstrukció jellegéből adódóan nem tartalmazhatja az ügyletkötés során jelentkező valamennyi kockázatot és veszélyforrást.

- [14] A kölcsönszerződés 4. pont második bekezdésében az adós kifejezetten nyilatkozott „hogy a banki felvilágosítást, mely szerint a jelen Kölcsön vonatkozásában jelentős árfolyamkockázata keletkezhet abban az esetben, ha az árfolyam jelentősen változik, a Kölcsön fedezete pedig nem Deviza forrás, megértette és ezen információ tudatában is igénybe kívánja venni az e szerződésben meghatározott Kölcsön összeget, illetve igényli a Deviza nyilvántartást.
- [15] A Lakossági Hitelek Általános Szerződési Feltételei (a továbbiakban: ÁSZF) 10.4. pontja szerint „A Törlesztőrészek meghatározása devizában, megfizetése forintban történik. A Törlesztőrészlet, illetőleg az előtörlesztés forintban kifejezett ellenértékét a Bank az Esedékesség Napján érvényes és a Bank által jegyzett Deviza I. eladási árfolyam alkalmazásával határozza meg.”
- [16] Az ÁSZF 10.5. pontja szerint az Adós a Kölcsönszerződést egy alkalommal akként jogosult módosítani egyoldalú nyilatkozatával, hogy a devizában nyilvántartott, a Kölcsönszerződésből eredő összes fennálló tartozás - tekintet nélkül annak főkötelezettség vagy járulék jellegére - a Bank mindenkor Hirdetményében meghatározott, forintban nyilvántartott üzleti feltételű Lakossági Kölcsönre irányadó kondícióknak és a jelen ÁSZF-nek megfelelően, forintban nyilvántartott üzleti feltételű Lakossági Kölcsön alapján fennálló Tőketartozássá változzon át. A Kölcsönszerződés ilyen tartalmú módosítására az Adós abban az esetben jogosult, ha a Bankkal szemben lejárt tartozása nem áll fenn. A forintban nyilvántartott Tőketartozás összege meghatározásának alapja a Kölcsönszerződés módosításának napján érvényes, a Bank által jegyzett Deviza I. eladási árfolyam. A Kölcsönszerződés devizanemét érintő módosítása annak egyéb feltételeit (így különösen Futamidejét) nem érinti. A Bank az Adós konverziós kérelmét legkorábban a kérelem írásbeli előterjesztését követő harmadik banki munkanapon hajtja végre.
- [17] Az ítélet tábla az így megállapított tényállás alapján is arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság döntése helyes, annak indokaival is egyetért, azt csupán a fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra figyelemmel az alábbiak szerint egészíti ki:
- [18] Az alperes ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy a felperes több alkalommal terjesztett elő a Pp. 146/A. § (6) bekezdésébe ütköző keresetmódosítást. A felperesek módosított keresetüket legutoljára a 2019. szeptember 24-ei beadványukban adták elő, így a korábbi keresetmódosítások esetleges jogszabályba ütköző voltának jelentősége nem volt. Az utolsó keresetmódosítás arra figyelemmel történt, hogy időközben a felperesek szerződése végtörlesztéssel megszűnt, így a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményének levonása körében már nem a hátralékos tőketartozásuk

mértékének megállapítását kérték, hanem az alperest a tisztességtelen szerződési feltételek miatti túlfizetésük visszatérítésére kérték kötelezni. Mindez nem ütközik a Pp. 146/A. § (4) bekezdésébe. Az alperes egyébként e keresetmódosítás ellen nem tiltakozott, így azt a bíróság úgy tekintette, hogy az az alperes beleegyezésével történt, tehát az a Pp. 146/A. § (3) bekezdése alapján sem ütközne jogszabályba.

- [19] A semmisséget a bíróságoknak hivatalból kell észlelnie, azonban ez a kötelezettség csak a nyilvánvaló, az eljárás adatai alapján egyértelműen megállapítható semmisség tekintetében áll fenn (Kúria Pfv.I.20.309/2019/3., Pfv.I.20.094/2019/12.). Ilyen nyilvánvaló semmisségi okot az ítéletábra nem észlelt.
- [20] A Ptk. 209. § (1) bekezdése alapján tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződéskötő fél hátrányára állapítja meg.
A felperesek keresettel támadott szerződéses rendelkezése és a kockázatfeltárány nyilatkozat a felekre nézve nem állapít meg sem jogot, sem kötelezettséget, ezért az idézett Ptk. 209. § (1) bekezdése alkalmazásával - az abban írt törvényi tényállási elemek hiányában - tisztességtelensége nem állapítható meg.
- [21] A Kúriának a Bíróság C-26/13. számú ítélete alapján hozott 2/2014. Polgári Jogegységi határozata szerint a devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot - a kedvezőbb kamatmérték ellenében - korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszoalgtatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, amelynek a tisztességtelensége főszoalgtatásaként nem vizsgálható, kivéve akkor, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó (a továbbiakban: fogyasztó) számára annak tartalma a szerződéskötéskor - figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is - nem volt világos, nem volt érthető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázata nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen vagy teljesen érvénytelen.
- [22] A Bíróság C-51/17. számú ügyben hozott ítélete szerint a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13. EKG tanácsi irányelv 4. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a követelmény, amely szerint a szerződési feltételeket világosan és érthetően kell megfogalmazni arra kötelezi a pénzügyi intézményeket, hogy elegendő tájékoztatást nyújtsanak a kölcsönfelvevők számára ahhoz, hogy az utóbbiak megalapozott döntéseket hozhassanak. E tekintetben e követelmény magába foglalja, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételnek nem csak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie a fogyasztó számára abban az értelemben, hogy az átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsönnyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt esetleges jelentős gazdasági következményeit is.
- [23] Mindezekre figyelemmel az ítéletábra elsősorban azt vizsgálta, hogy az alperes árfolyamkockázatról szóló tájékoztatója érthető és világos feltételnek minősül-e.

A kölcsönszerződés 4. pont második bekezdése a kockázatfeltáró nyilatkozattal együtt a 6/2013., és a 2/2014. PJE határozatban foglalt követelményeknek, valamint a Bíróság ítéleteiben írtaknak is megfelel.

A pénzügyi intézményt a jogszabály alapján terhelő tájékoztatási kötelezettségnek ki kell terjednie az árfolyamváltozás lehetőségére és arra, hogy milyen hatása van a törlesztőrészekre, azonban nem terjedhet ki az árfolyamváltozás mértékére. Az alperesi tájékoztatás e kritériumoknak megfelel, egyértelműen tájékoztatást ad arról, hogy a felperesek által igénybe vett hitelkonstrukció során felmerül a forint/svájci frank árfolyammozgásokból adódóan a veszteség kockázata, e konstrukció ki van téve a devizaárfolyamok piaci mozgásának. Tájékoztatást kaptak arról, hogy a szerződés futamideje alatt a forint/svájci frank árfolyam kedvezőtlen (azaz a folyósítások napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül) változása esetén svájci frankban megállapított törlesztőrészek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet, ezzel az árfolyamváltozásoknak ki nem tett forintalapú hitelekhez képest fokozott kockázata van. A tájékoztatóból kitűnt az is, hogy az árfolyamváltozás lehetősége reális, illetve a szerződés időtartama alatt bekövetkezhet: a kölcsöntartozás forintban számított összegének és a kölcsön biztosítékaul szolgáló ingatlanon forintban megállapított fedezeti értéknek az aránya a forint/svájci frank árfolyam kedvezőtlen változása esetén a Hirdetményben előírt hitel/fedezeti arányt meghaladhatja, mely esetben a bank további biztosítékokat követelhet, illetve a kölcsönt forintalapú kölcsönné konvertálhatja.

A szerződésben ezen felül rögzítésre került az is, hogy az árfolyamkockázat azon esetben érinti az adósokat, ha a kölcsön fedezete nem devizaforrás és mindezek ismeretében tették a felperesek azt a nyilatkozatot, hogy igénybe kívánják venni a szerződésben meghatározott kölcsönösszeget és igénylik a devizanyilvántartást.

Az árfolyamváltozásról szóló tájékoztatónak nem csupán nyelvtanilag kell érthetőnek lenni, hanem tájékoztatást kell adnia a fogyasztó gazdasági helyzetére gyakorolt hatásáról is. A Bíróság C-26/13., C-186/13., C-51/17. számú döntéseiből is erre a következtetésre lehet jutni. A tájékoztató az árfolyamváltozás gazdasági hatását feltárta, hiszen felhívta a figyelmet, hogy a svájci frankban megállapított törlesztőrészek forintban megfizetendő ellenértéke jelentős mértékben emelkedhet. A tájékoztatás tartalmából a kockázat korlátozottságára következtetni nem lehet annak ellenére, hogy e tájékoztató nem használja a „korlátlan” kifejezést. E rendelkezés megszorítást nem tartalmaz, melyből következik, hogy az árfolyamváltozásnak a negatív hatása is teljes mértékben a fogyasztót terheli.

[24] A felperesek sérelmezték, hogy az alperes nem bocsátotta rendelkezésükre valamennyi, az árfolyamkockázattal kapcsolatos információját, különösen a 2009. szeptemberében és 2013. májusában közzétett **kézikönyv**” alapjául szolgáló információkat. Helyesen mutatott rá az alperes a fellebbezési ellenkérelmében, hogy a kiadvány először a szerződéskötést követően több, mint másfél évvel került kiadásra, valamint ezen kiadványban foglaltak a vállalatoknak nyújtott treasury szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, nem pedig a magánszemélyek közötti devizaalapú kölcsönszerződésekhez. Az ítéletábra kiemeli, hogy az alperesnek nem arról kellett tájékoztatást adnia, hogy az árfolyamváltozást milyen tényezők befolyásolják, hanem arról, hogy a fogyasztó a tájékoztatás alapján felmérhesse, hogy az árfolyamváltozás rá nézve milyen gazdasági következményekkel járhat, így az alperes sem a Hpt. 203. § (6)-(7) bekezdésében, sem a Ptk. 205. § (3) bekezdésében írt kötelezettségét nem szegte meg. A perbeli jogvita eldöntésénél nem volt jelentősége a felperesek által hivatkozott bankszövetségi tájékoztatóknak, a szerződéskötést követően a médiában megjelent cikkeknek, tanulmányoknak.

[25] Téves a felpereseknek az az álláspontja, hogy nem kaptak megfelelő tájékoztatást az árfolyamkockázat kezelése vonatkozásában. Az ÁSZF I.10.5. pontja alapján - amennyiben

számukra a CHF leértékelődése folytán a havi törlesztőrészlet forintban fizetendő összege a teljesítőképességüket meghaladta, jogukban állt egyoldalú nyilatkozattal a tartozásukat forintban nyilvántartott tartozássá változtatni. Ezáltal a felperesek az árfolyamkockázatot korlátozhatták, illetve kizárhatták volna. E szerződéses feltétel megfelel az évekkel később alkotott 2014/17/EU irányelv 23. cikk (1) bekezdés a) pontja szerinti elvárásoknak is.

- [26] A felperesek sérelmezték, hogy nem volt lehetőségük az aláírást megelőzően a kölcsönszerződés és a kockázatteljesítő nyilatkozat szövegének megismerésére. A felperesek az aláírást megelőzően a kölcsönszerződés és a tájékoztatás szövegét megismerhették, amennyiben valamely szerződéses rendelkezés nem volt számukra világos, érthető, az alperestől magyarázatot kérhettek volna, vagy indítványozhatták volna a szerződés későbbi időpontban történő aláírását is. A felperesek által felhívott, a szerződéskötést követően, 2009. december 30-án kihirdetett 2009. évi CLXVII. törvény 13. § (1) bekezdése nem alkalmazható a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 12. § (2) bekezdése alapján, így az alperesnek nem volt kötelezettsége a szerződés tervezetének az aláírást megelőzően legalább 3 nappal történő átadása az adósok részére.
- [27] A felperesek megítélése szerint az alperesi hitelbírálat nem felelt meg a Bíróság C-679/18. számú ítéletében, a 2008/48. EK irányelv 8. és 23. cikkében, valamint a 9/2006. (XI. 7.) PSZÁF ajánlás III/1., 2. pontjában írt feltételeknek. A felperesek az elsőfokú eljárásban az alperesi hitelbírálat hiányosságait nem állították, ez irányú hivatkozásukat a Pp. 235. § (1) bekezdésében írtakra figyelemmel az ítéletablának vizsgálnia nem kellett. Egyébként a felperesek ezen hivatkozása sem lenne alapos.
- A Bíróság 2020. március 5-én kelt C-679/18. számú ítélete a perbeli szerződésmegkötését követően, 2008. április 23-án elfogadott, a fogyasztói hitel megállapodásokról szóló 2008/48. EK irányelvet értelmezi, amelyet a 30. cikk (1) bekezdése szerint nem kell alkalmazni azokra a hitelmegállapodásokra, amelyek a nemzeti végrehajtási intézkedések hatálybalépésének időpontjában már léteztek. Magyarország esetében ez a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény, amely 2010. március 1-jén, illetve június 11-én lépett hatályba és kizárólag a 2010. március 1-jét, illetve június 11-ét követően kötött szerződésekre alkalmazandó [31-32.§], így a perbeli esetben ennek az ítéletnek nincs jelentősége. Az irányelv hatálya egyébként sem terjedne ki a perbeli jelzálogszerződéssel biztosított kölcsönszerződésre az I. fejezet 2. cikk (2) bekezdés a) pontja alapján.
- Az alperes helyesen mutatott rá, hogy a PSZÁF fellebbezésben felhívott ajánlása a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2007. évi CXXXV. törvény 12. § (1) bekezdés d) pontja szerinti, a Felügyelet jogalkalmazási gyakorlatának alapjait ismertető ajánlás, melynek a 4. §-ában meghatározott szervezetekre és személyekre nézve - így az alperesre sem - kötelező ereje nincs, rendeltetése a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése.
- Mivel a felperesek által megjelölt ítélet, irányelv és ajánlás a perbeli esetben nem alkalmazható, az ítéletábra a fellebbezés ezekkel kapcsolatos érveinek vizsgálatát mellőzte.
- [28] A szerződéskötést megelőző hitelbírálat nem a felek közötti jogviszony része, azt a hitelezőnek a belső eljárási szabályai alapján kell meghatározni. A szerződés érvénytelenségének vizsgálatánál közömbös, hogy az alperes a belső szabályzatát betartotta-e, ennek megsértésének vizsgálata és esetleges szankcionálása a bankfelügyelet hatáskörébe tartozik.
- [29] Nem helytálló a felpereseknek az az álláspontja, hogy miután az alperes a felperesek jövedelmi és vagyoni viszonyainak megvizsgálását követően a hitelt folyósította, egyúttal azt juttatta kifejezésre, hogy a felperes törlesztésre fordítani szándékozott mindenkor jövedelme behatárolja az általa vállalt árfolyamkockázatot, a mindenkor jövedelme fedezi a vállalt árfolyamkockázat lehetséges

következményeit. Az alperes a szerződéskötést megelőzően feltárt körülmények alapján azt vizsgálta, hogy az adós részéről az akkor fennálló feltételek és előre látható esetleges körülményváltozások mellett biztosított-e a kölcsön megtérülése, nem pedig azt, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozatban is jelzett esetleges kedvezőtlen árfolyamváltozások előre nem látható és ki nem számítható többletköltség-következményei nem haladják-e meg a felperes majdani teljesítőképességét. Éppen erre tekintettel hárította át az árfolyamváltozás kockázatát a pénzügyintézet az adósokra (Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.562/2018/7.).

- [30] A Kúria pedig a BH2019. 84. szám alatt közzé tett döntésében rámutatott, hogy a Hpt. 77-78. §-ai többek között azt írták elő, hogy a pénzügyi intézmény köteles a kihelyezések és kötelezettségvállalások megalapozottságát, áttekinthetőségét, a kockázatok felmérését és csökkentését lehetővé tevő belső szabályzattal rendelkezni. A pénzügyi intézménynek meg kell győződnie a szükséges fedezetek meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről, illetve, hogy mi nem fogadható el fedezetként. A felperesek azt állították, hogy az alperes a hitelbírálat során hitelképességüket nem megfelelően mérte fel. Amennyiben ez az érvelés helytálló lenne, figyelemmel a Ptk. 200. § (2) bekezdésében írtakra, akkor sem a szerződés semmissége lenne a következménye. A felhívott rendelkezés szerint az a szerződés semmis, amely jogszabályba ütközik, kivéve, ha ahhoz jogszabály más következményt fűz. A 2/2016. számú Polgári Elvi Döntés 21. pontja kimondta, hogy a bírói gyakorlat szerint a más jogági szabályokat sértő szerződés a polgári jog szempontjából akkor érvénytelen, ha a más jogági törvény kifejezetten rögzíti, hogy adott jogi norma megsértése egyúttal a szerződés érvénytelenségét is okozza, továbbá, ha az a törvény értelmezéséből, az összes körülményből következik. A hitelbírálat esetleges jelen ügyben nem bizonyított, nem gondos lefolytatása a megkötött szerződés érvénytelenségét nem eredményezi.
- [31] A felperesek keresetével érintett felvetések közül számos kérdést a DH törvények rendeztek, így ezek vizsgálata a jelen eljárás tárgyát nem képezte. A felperesek keresetükben kizárólag az árfolyamkockázat áthárításával kapcsolatos szerződési feltétel tisztességtelenségére hivatkozással kérték a szerződés érvénytelenségének megállapítását, illetve ennek jogkövetkezményének alkalmazását, ezért a jelen perben egyéb kérdések vizsgálatára nem volt mód.
- [32] Mivel az alperes által nyújtott tájékoztatás az átlagfogyasztó részére érthető és világos volt, ezért a Ptk. 209. § (5) bekezdése alapján nem volt vizsgálható a rendelkezés tisztességtelensége, ennél fogva az esetleges tisztességtelenség keresetben írt jogkövetkezménye sem, így nem volt jelentősége az alperesi ellenkérelemben foglalt előadásnak, miszerint a jogkövetkezmény vonatkozásában előterjesztett kereseti kérelem esetlegesen nem felelt meg a DH törvényben előírtaknak.
- [33] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fenti indokolásbeli kiegészítéssel a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [34] A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért az ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felpereseket az alperes fellebbezési eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére. Az ítéltábla a jogi képviselő munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és (6) bekezdése alapján emelt összegben állapította meg, tekintettel a felpereseknek a másodfokú eljárásban előterjesztett rendkívül terjedelmes fellebbezés kiegészítésére, melynek megismerésére az alperes jogi képviselőjének jelentős munkaidőt kellett fordítania.
- [35] A felperesek az illetékfeljegyzési joguk folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelt 13. § (2) bekezdése alapján kötelesek az állam javára külön felhívásra

megfizetni.

Budapest, 2020. június 11.

. Németh László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Merőtey Anikó s.k.
bíró